

Abstrakt diplomové práce

Východiska: Evaluace efektivity léčebných metod, programů a služeb často představuje něco, na co se lidé a novináři popř. reportéři, kteří se ve zdravotnictví a v sociálních službách nepohybují, ptají a není vždy snadné jim odpovědět a podat jednoduchou a "měřitelnou" odpověď. Jaká je procentuální úspěšnost léčby? Kolik procent pacientů abstínuje? O čem to vypovídá? Jak se zlepšuje jejich somato-psycho-sociální stav? Co většinou sledujeme? Obecně v tomto směru bývají posuzovány kvalitativní i kvantitativní výstupy (počty kontaktů a ošetřených klientů, intervencí, vydaného materiálu apod.), dále bývá srovnáván také jejich objem s předchozími obdobími apod. Ukazatele efektivity si jednotlivá zařízení mnohdy pojmenují a určují samy, standardy dosud jednotnou podobu pro konkrétní typy služeb nezohledňují.

Cílem této práce, zaměřené retrospektivně na evaluaci efektivity apolinářské léčby, její účinné prvky a metody měření, je přispět v budoucnu k efektivitě činností kliniky, nabídnout možné podněty k nastavení intervencí v kontextu se zkvalitněním a zefektivněním vykazované léčebné péče a poskytnout tak případnou argumentaci také pro pojišťovny k nasmlouvání dalších a z dlouhodobého hlediska smysluplných výkonů. Prostřednictvím pečlivě zvolených výzkumných metod, které považujeme za účinné a v praxi dostatečně ověřené, budou v závěru formulována doporučení pro další postup a prezentovány nyní z našeho úhlu pohledu plynoucí některé kauzální souvislosti jako podklady těchto tvrzení v souladu s Evidence based practice (EBP) postupy, které zároveň netestují pouze účinnost různých přístupů, ale testují také možná propojení individuálních vlastností s různými způsoby léčby na poli moderní medicíny.

Metodologie: Práce se svým charakterem nejvíce blíží rešerši a systematickému review. Pro účely vyhodnocování a posuzování obsahové shody s dílčím tématem práce byla na základě důkladné rešerše vybraná literatura podrobena teoreticko-kritické analýze full textu a následně obsahové analýze v kombinaci s metodami preselekcce, barvení a vytváření trsů, clusteringu a kategorizace výsledků pak byly vyvozeny závěry a formulovány rovněž implikace po další výzkum.

Výsledky: V rámci tohoto šetření jsme v historickém kontextu ve vybraném odborném písemnictví hlouběji zreflektovali Apolinářský model ústavní režimové léčby závislosti na alkoholu a jeho efektivitu prizmatem zkušeného výzkumníka. Cíle, které jsme si pro tuto práci vytyčili, zmapování tuzemské odborné literatury na téma léčby závislosti na alkoholu a provedení review prací PhDr. Lud'ka Kubičky, Csc., zaměřených na evaluace Apolinářského léčebného modelu, byly naplněny, rozvedeny a popsány ve výsledcích v samotném závěru práce.

Závěr: Práce si nekladla za cíl stanovit jen na základě historického zmapování návrhy pro konkrétní metody nebo opatření. Její cíl je skromnější, a sice pouze nabídnout k propojení se současností a ke zvážení jako podnět k dalšímu výzkumu některé poznatky, které přirozeně vplynuly a vyvstaly nám na mysli poodhaleny tímto bádáním.

Klíčová slova: alkohol - léčba - vývoj - historie - apolinářský model